

КВОРУМ

Информативни билтен Народне скупштине

број 13/14/15

децембар 2013—фебруар 2014.

тема броја

УСВОЈЕНА РЕЗОЛУЦИЈА О УЛОЗИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И НАЧЕЛИМА У ПРЕГОВОРИМА О ПРИСТУПАЊУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЕУ

у овом броју издвајамо

страна 10

Обележен Међународни дан
борбе против корупције

страна 20

Представљамо: генерални секретар
Народне скупштине Јана Љубичић

Народна скупштина Републике Србије

Поштовани читаоци „Кворума“,

Свако понаособ може значајно да утиче на друштво и свет који нас окружује. Јасно изграђени циљеви и одговорност према послу предуслов су за изврстан резултат. Али за сваки резултат потребни су рад, труд и воља.

Функцију председника Народне скупштине преузео сам са жељом и идејом да утичем, променим и пружим свој лични допринос што већем угледу парламента.

Сматрао сам да је транспарентност у раду најјачи адут који треба понудити јавности. Управо то смо и учинили. Данас је Народна скупштина, по отворености и јавности рада, најбоље оцењена институција у Србији. Потврда нашем залагању је и похвала Европске комисије и Повереника за заштиту информација од јавног значаја Родољуба Шабића.

Путем директних видео-преноса са свих пленарних и седница радних тела сваки сегмент рада Народне скупштине постао је доступан сваком грађанину. То је свеобухватан пројекат који је заживео и успешно функционише, пре свега захваљујући залагању запослених у Служби Народне скупштине.

Невладин сектор је сада присутнији у раду парламента, што је свакако допринело повећаној контроли извршне власти. Овај сазив формирао је Одбор за ССП и с Одбором за европске интеграције показао да уме да буде партнер извршне власти у преговорима и контролор процеса преговора у Србији.

Овај сазив је за корак испред претходних. Показали смо значајнији рад посланика у одборима који су у интересу грађана, припремали добре и квалитетне законе, без обзира с чије стране су долазили.

Примери које сам издвојио само су неки у низу успешно реализованих задатака.

Наше тежње и даље морају бити усмерене ка бољем и квалитетнијем животу грађана Србије.

Председник Народне скупштине
Др Небојша Стефановић

Народна скупштина Републике Србије

Трг Николе Пашића 13
www.parlament.rs

Изradу овог билтена подржали су Мисија ОЕБС у Србији и УНДП/СДЦ.

oebs Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misiја u Srbiji

Empowered lives.
Resilient nations.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Усвојена резолуција о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије ЕУ

Народна скупштина је у дану за гласање, 16. децембра 2013. године, на Шестој седници Другог редовног заседања Народне скупштине, усвојила Резолуцију о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији. За усвајање Резолуције гласало је 158 народних посланика, представника свих странака осим Демократске странке Србије. Радни текст Резолуције припремила је Радна група састављена од чланова Одбора за европске интеграције, а уз помоћ стручне службе Народне скупштине. У току припреме текста Резолуције консултовани су представници Владе Републике Србије, Канцеларије за европске интеграције и представници цивилног друштва.

Овом резолуцијом Народна скупштина потврдила је да је стратешки циљ Републике Србије у преговорима о приступању стицање пуноправног чланства у Европској унији у најкраћем року и да ће својим активним деловањем допринети њиховом успешном вођењу и што скорјем окончању. Резолуцијом се наглашава важност сарадње Народне скупштине и Владе, која је надлежна да води и координира процес преговора о приступању, како би у најкраћем року били испуњени сви потребни политички, економски, правни и институционални критеријуми за чланство у Европској унији.

Усвајањем Резолуције постиже се политички и друштвени консензус о структури и динамици вођења преговора о приступању Републике Србије Европској унији. Упоредо с процесом преговора наставља се усклађивање националног законодавства с правним тековинама Европске уније и подстицање привредног развоја како би се остварила економска и социјална сигурност и добробит свих грађана Републике Србије.

Резолуцијом се наглашава неопходност да се у процес праћења преговора о приступању укључе одбори Народне скупштине у чијем делокругу су питања из одговарајућих преговарачких позиција, док ће Одбор за европске интеграције имати централну улогу у координацији свих активности.

Влада ће приликом усвајања преговарачке позиције разматрати мишљење и препоруке о предлогу преговарачке позиције које даје и доноси Одбор за европске интеграције и о томе обавештавати надлежни одбор. Резолуцијом се предвиђа обавеза Владе да подноси Народној скупштини извештај о току преговора о приступању два пута годишње, односно по завршетку шестомесечног циклуса председавања Саветом Европске уније, који се разматра на седници Народне скупштине, као и обавеза шефа Преговарачког тима да подноси извештаје Одбору за европске интеграције најмање једном у три месеца. Влада ће Одбору за европске интеграције имати обавезу да доставља извештаје о резултатима билатералног скрининга за свако преговарачко поглавље.

Усвајањем Резолуције Народна скупштина је исказала одлучност да ојача своју контролну улогу у процесу преговора и приступања и спремност да кроз сарадњу с цивилним друштвом, стручном јавношћу и другим заинтересованим чиниоцима, обезбеди инклузивност у свим фазама преговора о приступању Републике Србије Европској унији. На овај начин грађани Републике Србије биће потпуно и благовремено обавештени о току преговора о приступању као и постигнутим резултатима.

скупштина од децембра до фебруара

Донети закони

Народна скупштина је у децембру 2013. године донела 13 закона.

На Шестој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години донети су: Закон о буџету Републике Србије за 2014. годину; Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему; Закон о измени Закона о пензијском и инвалидском осигурању; Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана; Закон о изменама и допунама Закона о дувану; Закон о изменама Закона о порезу на додату вредност; Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица; Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији; Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање; Закон о измени Закона о платама државних службеника и намештеника; Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору и Закон о изменама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

На Седмој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години донет је Закон о измени и допуни Закона о осигурању.

Донете одлуке

На Шестој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години Народна скупштина дала је сагласност на: Финансијски план Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање за 2014. годину; Финансијски план Републичког фонда за здравствено осигурање за 2014. годину; Финансијски план Фонда за социјално осигурање војних осигураника за 2014. годину; Финансијски план Националне службе за запошљавање за 2014. годину; Измене и допуне Финансијског плана Републичког фонда за здравствено осигурање за 2013. годину и Измене и допуне Финансијског плана Националне службе за запошљавање за 2013. годину. Такође, Народна скупштина до-

нела је и Одлуку о престанку функције јавним тужиоцима у основним јавним тужилаштвима.

На истој седници Народна скупштина је за члана Савета гувернера Народне банке Србије изабрала мр Ивана Николића.

На Седмој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години Народна скупштина је за члана Комисије за контролу извршења кривичних санкција изабрала Мају Гојковић, народног посланика и члана Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу.

На седници Првог ванредног заседања Народне скупштине у 2014. години Народна скупштина донела је Одлуку којом се одобрава одређивање притвора и вођење кривичног поступка против народног посланика Драгана Томића.

***

Донета резолуција о улози Народне скупштине у преговорима о приступању Србије ЕУ

На Шестој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години Народна скупштина донела је Резолуцију о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији, која је и тема броја Кворума.

Донета аутентична тумачења

На Шестој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години Народна скупштина донела је Аутентично тумачење одредбе члана 2. алинеја друга Закона о Агенцији за борбу против корупције. Текст Аутентичног тумачења доступан је на http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/ostala_akta/2013/RS89-13Lat.pdf

На Седмој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години Народна скупштина донела је Аутентично тумачење одредби члана

22. став 1. тачка 1) и члана 29. став 5. Закона о јавним предузећима. Текст Аутентичног тумачења доступан је на http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/ostala_akta/2013/RS100-13Lat.pdf

Посланичка питања последњег четвртка у месецу

Народни посланици су, у складу с чланом 205. став. 1. Пословника Народне скупштине, 26. децембра постављали питања Влади Републике Србије. Посланичка питања поставили су народни посланици: Риза Халими, Захарије Трнавчевић, Ђорђе Стојишић, Олгица Батић, Балинт Пастор, Петар Петровић, Душан Петровић, Дубравка Филиповски, проф. др Владимир Маринковић, Слободан Јеремић, Ранка Савић, Јелена Травар Миљевић,

др Слободан Самарџић, Звонимир Стевић, Борислав Стефановић и Драган Шормаз. О питањима која су постављена и одговорима које су дали присутни министри можете више да сазнате на http://www.parlament.rs/Poslani%C4%8Dka_pitanja_u_decembru_.20771.941.html

Заменици заштитника грађана положили заклетву

Заменици Заштитника грађана Роберт Сепи, Гордана Стевановић и Владана Јовић 2. децембра су, у складу с чланом 8. Закона о Заштитнику грађана, положили заклетву пред председником Народне скупштине др Небојшом Стефановићем. Заменике Заштитника грађана Народна скупштина је претходно изабрала на Четвртој седници

Другог редовног заседања у 2013. години, одржаној 26. новембра.

На Осмој посебној седници Народне скупштине у 2013. години, одржаној 3. децембра, председник Врховног касационог суда Драгомир Милојевић положио је заклетву пред народним посланицима.

Такође, на основу Одлуке о избору судија на сталну судијску функцију, 8. јануара 2014. године заклетву је пред председником Народне скупштине положила и судија Иванка Спаховић.

Активности одбора

Одбор за административно-буџетска и мандатно-имуניתетска питања је на седници одржаној 13. фебруара 2014. године размотрио захтев Вишег

јавног тужилаштва у Београду за давање одобрења за вођење кривичног поступка и одређивање притвора за народног посланика Драгана Томића и о томе поднео извештај Народној скупштини с предлогом одлуке којом се одобрава одређивање притвора и вођење кривичног поступка против народног посланика Драгана Томића.

Одбор за уставна питања и законодавство је на седници одржаној 29. јануара 2014. године размотрио допис Одбора за контролу служби безбедности и након расправе донео одлуку да предложи Уставном суду да одложи објављивање Одлуке IУЗ-252/02 од 26. децембра 2013. године, до шест месеци од дана доношења те одлуке. Такође, Одбор је на седници одржаној 21. фебруара 2014. године утврдио текст одговора који је потом упутио Уставном суду поводом покренутог поступка за утврђивање неуставности

скупштина од децембра до фебруара

одредбе члана 86.б Закона о Народној банци Србије.

Одбор за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво је на седници одржаној 29. јануара 2014. године размотрио петицију коју је потписало 3.700 студената уписаних на основне студије до ступања на снагу Закона о високом образовању (10. септембар 2005. године), којом се захтева измена члана 123. став 5. Закона. Након расправе, Одбор је подржао ову петицију.

Заједничке седнице одбора

Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва и Одбор за просторно планирање, саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације су поводом обележавања Светског дана права особа с инвалидитетом одржали 3. децембра заједничку седницу с темом: „Уклонимо препреке, отворимо врата – укљученост за све“. Том приликом указано је на проблеме и препреке у смислу неприступачних објеката и недостатка информисања с којима се особе с инвалидитетом (ОСИ) свакодневно суочавају, затим непостојање социјалних баријера и потребу подизања свести друштва о потребама ОСИ. Седници су присуствовали представници Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Министарства грађевинарства и урбанизма, Заштитник грађана, Повереника за заштиту равноправности, Центра за самостални живот ОСИ Србије, Националне организације ОСИ Србије, Савеза глувих и наглувих Србије и Савеза слепих.

Седница је одржана уз подршку Националног демократског института у Србији (НДИ).

Седнице ван седишта

Одбор за права детета је 5. децембра одржао седницу у Панчеву, на тему: „Представљање модела бриге о деци и младима у граду Панчеву“. Повод за одржавање ове седнице био је до-

ношење Одлуке о финансијској подршци породицама с децом, коју је донео Град Панчево. На седници је разматрана улога органа и институција на локалном нивоу када је у питању побољшање положаја и остваривање права деце из осетљивих група, као што су деца са сметњама у развоју, деца с инвалидитетом, ромска деца, као и деца из породица која живе испод линије сиромаштва. Након седнице, чланови Одбора посетили су Гимназију „Урош Предић“ и ПУ „Дечја радост“.

Седница је одржана уз подршку Програма Уједињених нација за развој (UNDP) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) кроз пројекат „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи с Народном скупштином Републике Србије. Снимак јавног слушања можете погледати на интернет страници Народне скупштине <http://www.parlament.rs/prenosi/arhiva.2090.html>.

***

Одбор за културу и информисање је 9. децембра одржао седницу у Новом Саду, на тему: „Разматрање закључака Одбора за информисање Скупштине АП Војводине поводом Нацрта закона о јавним медијским сервисима и остваривање сарадње Одбора за културу и информисање Народне скупштине и Одбора за информисање Скупштине АП Војводине“. На седници се разговарало о припреми закона о јавним медијским сервисима, сарадњи Одбора за културу и информисање Народне скупштине и Одбора за информисање Скупштине АП Војводине, раду и финансирању јавних сервиса, као и неопходности децентрализације система информисања.

На заједничкој седници донети су заједнички закључци два одбора о предложеном нацрту. Најпре, утврђени су услови за именовање генералног директора Јавног сервиса (држављанство Србије, пребивалиште на њеној територији, висока стручна спрема и пет година искуства на руководећим пословима). Такође, предложено је да чланове Програмског саве-

та РТВ-а бира Управни одбор на предлог Покрајинске скупштине. Такође, разматрана су и питања везана за финансирање јавних сервиса и предложено је да се од укупних средстава опредељених јавним сервисима 75% определи РТС-а, а 25 % за РТВ. Одбори су се сагласили да републичка и покрајинска влада имају обавезу да обезбеде средства за обнову објеката и опреме РТВ-а уништених бомбардовањем 1999, или обезбеде други одговарајући објекат. Коначно, одбори су предложили да ЈП „Емисиона техника и везе“ преузме и запослене РТВ-а који обављају послове управљања, организовања, одржавања и развоја емисионе технике и веза.

Седница је одржана уз подршку Програма Уједињених нација за развој (UNDP) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) кроз пројекат „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи с Народном скупштином Републике Србије. Снимак јавног слушања можете погле-

дати на интернет страници Народне скупштине <http://www.parlament.rs/prenosi/arhiva.2090.html>.

Разматрани тромесечни извештаји и информације о раду министарстава

Одбор за заштиту животне средине, Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду и Одбор за просторно планирање, саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације су, као надлежни одбори, разматрали тромесечне извештаје и информације Министарства природних ресурса, рударства и просторног планирања, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарства природних ресурса, рударства и просторног планирања. Након расправе, информације су прихваћене.

***

Чланови Одбора за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва на седници одржаној 9. децембра разговарали су с представницима ресорних министарстава, послодавцима и синдикатима на тему предстојећих измена и допуна Закона о раду. Том приликом представљени су предвиђени правци измена Закона о раду, тачније спровођење даље реформе радног законодавства, повећање запослености, смањење рада на црно и побољшање привредног амбијента за стране инвестиције, али су уједно изнете и критике оних који сматрају да ће предложена решења отежати положај радника и синдиката.

***

Одбор за контролу служби безбедности је на седници одржаној 23. децембра размотрио и усвојио Извештај о раду Безбедносно-информативне агенције за период од 1. априла до

30. септембра 2013. године и Извештај о стању безбедности у Републици Србији. У дискусији која је вођена чланови Одбора су позитивно оценили професионално поступање и рад припадника Безбедносно-информативне агенције у извештајном периоду и нагласили да очекују ажуријне деловање и осталих надлежних државних органа у заштити националне безбедности Републике Србије. Такође, указано је да се од Безбедносно-информативне агенције очекују још детаљнији и свеобухватнији извештаји који ће представити рад Агенције и омогућити потпуно сагледавање реализованих активности и задатака из надлежности Агенције. Током дискусије чланови Одбора указали су на неопходност пуне примене Закона о електронским комуникацијама и испуњавања обавезе телекомуникационих оператера у складу са законом, а посебно у области тајности електронских комуникација, законитог пресретања и задржавања података и указали на неопходност што бржег доношења подзаконских аката за

спровођење Закона о електронским комуникацијама.

***

Одбор за контролу служби безбедности је на седници одржаној 24. децембра размотрио и усвојио Извештај о раду Војнобезбедносне агенције за период од 1. априла до 1. октобра 2013. године. У дискусији која је вођена чланови Одбора оценили су да је овај извештај свеобухватан и да на целовит и квалитетан начин пружа увид у рад и резултате које је ВОА остварила у извештајном периоду. Позитивно су оценили и професионално поступање и рад припадника ВОА на остваривању приоритетних задатака и пружили пуну подршку њиховом даљем ангажовању на реализацији тежишних задатака безбедносне и контра-

бавештајне заштите Министарства одбране и Војске Србије, као и у супротстављању организованом криминалу и корупцији.

***

Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава је на седници одржаној 26. децембра размотрио Информацију Државне ревизорске институције о извршеном програму ревизије у 2013. години. Председник Савета ДРИ Радослав Сретеновић представио је члановима Одбора ревизионе налазе који су израђени у складу с Програмом ревизије за 2013. годину. Током расправе чланови Одбора изразили су забринутост због великог броја неправилности које је ДРИ утврдила у поступцима ревизије, а по-

себно интересовање показали су за стање у јавном сектору и постизање функционисања унутрашње интерне контроле и интерне ревизије.

Јавна слушања

Одбор за заштиту животне средине 2. децембра организовао је јавно слушање на тему: "Натура 2000 у Србији 2013". Ово је била прилика да се истакне значај еколошке мреже Натура 2000 и укаже на потребу доношења политика и стратегија које ће се бавити заштитом биљних и животињских врста и станишта, како на националном тако и локалном нивоу. Представљена је еколошка мрежа Европске уније Натура 2000, њени циљеви и пројекти и најављено ус-

вајање новог закона о заштити природе. У закључку с јавног слушања председница Одбора Милица Војић Марковић истакла је да је у циљу очувања природних ресурса потребно прецизно дефинисање надлежности и координација свих актера, уз обавезно учешће организација цивилног друштва које својим искуством и препорукама могу да допринесу изналажењу адекватних решења у овој области.

Скupu су присуствовали и учешће узели народни посланици, представници Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине, Завода за заштиту природе Србије, Покрајинског завода за заштиту природе, ЈП Србијашуме, ЈП Војводинашуме, НП Тара и Удружења Протега из Суботице.

Јавно слушање одржано је уз подршку Програма Уједињених нација за развој (УНДП) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) кроз пројекат „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи с Народном скупштином Републике Србије. Снимак јавног слушања можете погледати на интернет страници Народне скупштине <http://www.parlament.rs/prenosi/arhiva.2090.html>

***

Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова је на дан обежавања Међународног дана особа с инвалидитетом, 3. децембра, организовао јавно слушање на тему: „Национална имплементација препорука CEDAW комитета Уједињених нација и CAHVIO Конвенције Савета Европе (Истанбулска конвенција)“. Том приликом истакнут је значај ратификације ове конвенције, документа који представља први званичан документ обавезујућег карактера, који захтева нулту толеранцију према насиљу над женама. Такође, представљен је и рад CEDAW комитета, чије су главне области имплементација закона, политика и стратегија везаних за ову област, заштита маргинализованих група жена и проблем изражавања мржње против тих група. Догађају су присуствовали и учешће узели на-

родни посланици, представници Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Канцеларије за људска и мањинска права, невладиног сектора, Мисије Савета Европе у Београду и UN Women-а.

Јавно слушање организовано је уз подршку програма Уједињених нација за развој (УНДП) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) кроз Пројекат под називом: „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи Народне скупштине и ове две организације. Снимак јавног слушања можете погледати на интернет страници Народне скупштине <http://www.parlament.rs/prenosi/arhiva.2090.html>

Конференције, семинари, форуми, презентације

У Народној скупштини је 2. децембра одржан Регионални семинар о механизмима доступним парламентима у борби против корупције Парламентарне скупштине Савета Европе. Учесницима скупа обратили су се: председник Народне скупштине др Небојша Стефановић, председница Комитета за процедуре, имунитете и институционална питања ПССЕ Наташа Вучковић, и шеф Канцеларије Савета Европе у Београду Антје Ротемунд. На овом скупу истакнут је значај борбе против корупције, њен значај у очувању владавине права, људских права и стабилности и безбедности друштва. Закључено је да је у борби против корупције потребно ефикасније примењивати донете законе, усвојити регулативу у области лобирања, спроводити антикорупцијске мере, развијати буџетску независност Парламента, ојачати одговорност и транспарентност рада народних посланика, вршити ефикасан надзор над радом Владе и интензивирати међународну сарадњу.

***

У Дому Народне скупштине је 5. децембра одржан Форум „Грађани, медији, Парламент“ (Транспарентност гради поверење), посвећен питању с

којим се сусрећу модерне демократије – Како приближити грађане и њихове изабране представнике? Том приликом истакнут је значај слободе говора као једне од основних вредности демократског друштва и представљени су резултати рада Народне скупштине у овој области, пре свега кроз повећану транспарентност рада („лајв-стриминг“ и система интегрисане комуникације) који управу Народну скупштину и њен рад приближавају грађанима. На форуму су учествовали међународни, регионални и домаћи експерти, представници организација цивилног друштва и медија и народни посланици.

Форум је организовао Центар за истраживање, транспарентност и одговорност ЦРТА, уз подршку Народне скупштине Републике Србије, Британске амбасаде у Београду, Америчке агенције за међународни развој (USAID), Института за одрживе заједнице (ISC), Мисије ОЕБС-а и Националног демократског института (NDI).

***

У Народној скупштини је у оквиру Пројекта за борбу против прања новца и финансирања тероризма у Србији – МОЛИ Србија, а уз подршку Европске уније и Савета Европе, 6. децембра одржана Презентација Управе за спречавање прања новца у Републици Србији. Презентација је била намењена члановима Одбора за одбрану и унутрашње послове; Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава; Одбора за контролу служби безбедности; Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу; ГОПАК-а и запосленима у Служби Народне скупштине. Том приликом представљен је рад Управе, као и само функционисање система за спречавање прања новца. Појашњена је веза између прања новца, финансирања тероризма и корупције, а истакнут је и значај међународних стандарда. Закључено је да је неопходно активно учешће народних посланика у овој области, а које се пре свега огледа у спровођењу надзора над радом извршне власти и доношењу адекватних законских решења.

***

Народни посланици Јадранка Јоксимовић и Радојко Обрадовић учествовали су на XV Цетињском парламентарном форуму посвећеном јачању контролне улоге парламента над сектором одбране и безбедности, који је одржан у Будви (Црна Гора) од 1. до 3. децембра 2013. године. Учесће је узело више од 50 парламентарца из региона, експерти извршне власти, представници ревизорских институција, као и представници цивилног сектора. Јадранка Јоксимовић упознала је учеснике скупа с досадашњим радом Одбора за контролу служби безбедности и активностима које је Одбор реализовао у претходном периоду у области надзора и контроле над радом служби безбедности. Посебно је нагласила добру сарадњу коју је Одбор успоставио с независним државним органима. С обзиром на то да је овај форум

био посвећен планирању буџетских средстава и парламентарном надзору над трошењем буџетских средстава у сектору одбране и безбедности, посебно је истакла неопходност већег учешћа надлежних парламентарних одбора у планирању и надзору трошења буџетских средстава у сектору одбране и безбедности.

Радојко Обрадовић упознао је учеснике скупа с надлежностима и улогом Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава и процесом доношења буџета Републике Србије, као и улогом Одбора у контроли извршења буџета. Заједничком изјавом с овог скупа истакнута је неопходност континуиране примене инструмената парламентарног надзора и јачања цивилне контроле сектора одбране и безбедности, као и унапређивања адекватног законског оквира за спровођење парламентарног надзора у овом сектору.

Усвојен извештај народне посланице Весне Марјановић у Парламентарној скупштини Савета Европе

На састанку Комитета за културу, науку, образовање и медије ПССЕ, који је одржан од 2. до 6. децембра у Паризу, усвојен је извештај заменице члана Сталне делегације Народне скупштине при ПССЕ Весне Марјановић о културном наслеђу у Европи. У усвојеном извештају наводи се да очување културног наслеђа захтева дугорочне и интегрисане стратегије и међусобно усклађене политике, укључујући и инвестиционе планове.

Такође, сматра се да је неопходно да се изгради јача веза између образовања и културног наслеђа, како би се што више младих људи интересовало за своју историју и културу. Парламентарци су том приликом позвали државе чланице ПССЕ да потпишу, ратификују и примењују Оквирну конвенцију Савета Европе о вредности културног наслеђа за друштво (Фаро конвенција) и да заштиту културног наслеђа укључе у политике и доношење одлука на националном, регионалном и локалном нивоу.

Обележен Међународни дан борбе против корупције

Поводом Међународног дана борбе против корупције, 9. децембра у Народној скупштини је у оквиру Конференције „Политика и новац: финансирање политичких активности у 2012.“ представљен Извештај о финансирању политичких активности. Овом приликом истакнут је значај борбе против корупције, усвојене Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији, као и Акционог плана за њено спровођење у циљу остваривања принципа нулте стопе толеранције.

Такође, указано је да сваки шести политички субјекат у Србији није доставио годишњи извештај о финансирању, те да су због кршења ове законске одредбе поднете и прекршајне пријаве. На крају Конференције

ШТА ЈЕ АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ?

Тумачење правне норме или другог правила које даје доносилац. Народна скупштина даје аутентично тумачење закона уколико су поједине одредбе нејасне, неразумљиве или неприменљиве. Предлог за доношење аутентичног тумачења може поднети сваки народни посланик, Влада, скупштина аутономне покрајине или најмање 30.000 бирача, као и Заштитник грађана и Народна банка Србије у домену својих надлежности. Уколико надлежни одбор оцени да је предлог оправдан, припрема предлог, доставља га предлагачу и Народној скупштини на одлучивање. У случају да надлежни одбор оцени да предлог није оправдан, а Народна скупштина оцени да јесте, она може наложити надлежном одбору да такав предлог сачини.

закључено је да велики посао у области контроле страначких финансија тек предстоји, те је неопходно ојачати кадрове али и додатно едуковати политичке субјекте и медије.

Народни посланици разговарали с члановима техничке мисије ММФ-а

Председница Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Весна Ковач и члан Одбора Верољуб Арсић 9. децембра разговарали су с члановима техничке мисије Међународног монетарног фонда која је боравила у Србији како би сагледала стање у јавним финансијама земље. Разговарало се о најновијим економским кретањима, стању у управљању системом јавних финансија у Србији, укључујући планирање и контролу извршења буџета, разматрању завршних рачуна буџета и сарадњи Народне скупштине с Државном ревизорском институцијом. Представницима ММФ-а представљен је процес доношења буџета у Народној скупштини, а посебно интересовање гостију било је везано за примену Закона о буџетском систему,

фискалну стратегију, улогу Фискалног савета, јачање процеса формирања буџета на годишњем и средњорочном нивоу, контролу извршења буџета и програмско буџетирање.

Обележен Међународни дан људских права

Председнику Народне скупштине Републике Србије др Небојши Стефановићу уручен је 10. децембра Извештај Заштитника грађана о спровођењу стратегије за унапређење положаја Рома, с препорукама.

Извештај садржи праћење остваривања Стратегије у поступању органа јавне власти везаних за запошљавање, образовање, становање Рома, остваривања права на социјалну и здравствену заштиту итд. Закључено је да, иако је остварен напредак, у постигнутим резултатима нису отклоњене све препреке за социјално-економску интеграцију Рома и није успостављен потпун нормативни основ за спровођење дугорочних мера смањивања сиромаштва и остваривања суштинске једнакости грађана ромс-

ке националности који су условљени пропустима јавне управе.

Известилац Комитета за једнакост и недискриминацију Парламентарне скупштине Савета Европе у Народној скупштини

Известилац Комитета за једнакост и недискриминацију Парламентарне скупштине Савета Европе Ференц Калмар одржао је низ састанака у Народној скупштини поводом припреме извештаја о ситуацији и правима традиционалних националних мањина у Европи. Том приликом, у више одвојених сусрета, разговарао је с члановима Сталне делегације Народне скупштине при ПССЕ, члановима Одбора за људска и мањинска права и равноправност полова и народним посланицима представницима националних мањина. Том приликом разговарало се о примени Закона о националним саветима националних мањина, међусобној усклађености закона који се тичу права и статуса националних мањина, као и о потреби боље заштите права српске националне мањине у државама у

скупштина од децембра до фебруара

региону. Такође, том приликом изнети су и неки од проблема у овој области, конкретно везано за медије, образовање на матерњем језику, запошљавање и економију, а на чијем решавању се мора радити.

Отворена Данска кућа у Београду

Потпредседница Народне скупштине Гордана Чомић и председница Одбора за културу и информисање Весна Марјановић разговарале су 16. децембра с делегацијом Парламента Данске, коју је предводио потпредседник Данског парламента Бертел Хардер. Састанак је одржан поводом отварања Данске куће у Србији, која ће допринети даљем унапређењу сарадње у области културе и уметности две државе. На састанку је било речи и о евроинтеграцијама Србије и улози и законодавним активностима Народне скупштине на том пољу.

Уручене дипломе стажистима

Студентима који су завршили Програм студентске праксе у Народној скупштини, који је реализован уз подршку Националног демократског института (НДИ), а који је трајао од 19. марта до 19. новембра 2013. године, додељене су дипломе 11. децембра. Током девет месеци трајања програма укупно 10 стажиста у одељењима, одборима и посланичким групама у Народној скупштини имали су прилику да се упознају с радом Службе и стекну знања и искуства која ће им бити од значаја у даљем каријерном усавршавању.

Комеморативни скуп за ромске жртве Холокауста

Дан Холокауста над Ромима основан је у знак сећања на 16. децембар 1942. године, када су Роми у европским земљама под нацистичком и фашистичком окупацијом депортовани у "породични логор". У логор је депортовано 26.000 Рома. Комеморативном скупу присуствовали су председ-

ник Народне скупштине др Небојша Стефановић, народни посланици, чланови дипломатског кора, представници Канцеларије за људска и мањинска права, Канцеларије за сарадњу с црквама и верским заједницама, Савеза јеврејских општина Србије, Министарства рада, запошљавања и социјалне политике и други.

Обележен пријем Републике Србије у Европски савез за традиционално наслеђе

Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине, Женска парламентарна мрежа и Етно-мрежа свечано су обележили 17. децембра у Дому Народне скупштине пријем Републике Србије у Европски савез за традиционално наслеђе уз изложбenu поставку „Традиционалне рукотворине као елемент државног протокола“. Европски савез за традиционално наслеђе делује од 1972. године, окупља струковне организације из девет земаља чланица ЕУ и Норвешке. На годишњој скупштини, одржаној у Хелсинкију 25. септембра 2013. године, Савез је у своје чланство примио Етно-мрежу, струковну организацију из Србије. Стручна комисија Савеза посетила је Србију 2012. године и извршила увид у рад и деловање Етно-мреже и потврдила њену квалификованост и репрезентативност у очувању и неговању ове врсте нематеријалног културног наслеђа као основног критеријума за чланство.

Додељене дипломе деци без родитељског старања

У оквиру завршног програма пројекта социјалне инклузије под називом „Генерација будућности“, који се спроводи у сарадњи Народне скупштине, ДЦТ тренинг центра (Dale Carnegie Training) и Војвођанске банке, 23. децембра 2013. године додељене су дипломе деци без родитељског старања. У оквиру овог пројекта током 2013. године више од 400 деце прошло је низ едукација и тренинга којима су стекли додатне вештине и знања, а који ће им

допринети осамостаљивању и активном креирању будућности.

Одбору за контролу служби безбедности уручена плакета поводом јубилеја ВБА

Поводом обележавања десет година успешне сарадње Агенције с високим државним и војним званичницима, представницима обавештајно-безбедносног сектора и судске власти, представницима органа за надзор и контролу рада служби безбедности, као и независним државним органима, ВБА је 26. децембра уручивала плакете. Том приликом плакета је уручена и Јадранки Јоксимовић, председнику Одбора за контролу служби безбедности Народне скупштине.

У Народној скупштини обележен Дан Републике Српске

У Дому Народне скупштине 11 јануара свечано је обележен Дан Републике Српске. Том приликом сусрели су се председник Народне скупштине Републике Србије др Небојша Стефановић и Народне скупштине Републике Српске мр Игор Радојичић, чланови одбора за културу, образовање и науку оба парламента, а уприличен је и концерт под називом „Концерт на дар“ Бањалучке филхармоније, Хора „Обилић“ и АКУД „Бранко Крсмановић“. На скупу је закључено да су односи Србије и Републике Српске на високом нивоу, али да увек има простора за њихово унапређење, поготово у сфери парламентарне сарадње. Овај сусрет била је прили-

ка и за одржавање заједничке седнице Одбора за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво и Одбора за образовање, науку, културу и информисање Народне скупштине Републике Српске, на којој су размењена искустава о питањима из области образовања, науке, културе и информисања. Том приликом је посебно истакнут значај даљег учвршћивања институционалних веза два парламента кроз развијање сарадње и размену искустава, посебно на пољу законодавних активности.

ГОПАК одржао састанак с организацијама цивилног друштва

У Дому Народне скупштине је 11. фебруара одржан састанак срп-

ског огранка ГОПАК-а с представницима организација цивилног друштва: Фонд за отворено друштво, Транспарентност Србија, Биро за друштвена истраживања (БИРОДИ), ЦРТА и Комитет правника за људска права. На састанку је утврђено да ће се формулисати оперативни механизми за размену података кроз истраживање и анализе с организацијама цивилног друштва, могућност организовања јавних слушања и других видова сарадње.

ГОПАК у раду подржава Програм Уједињених нација за развој (УНДП) и Швајцарска агенција за развој и сарадњу (СДЦ) кроз пројекат „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи с Народном скупштином Републике Србије.

Србија похваљена у резолуцији Европског парламента

Известилац Европског парламента за Србију Јелко Кацин боравио је у посети Републици Србији 9. и 10. јануара, уочи усвајања Резолуције о напретку Србије у Европском парламенту.

Током посете Ј. Кацин се састао с председником Владе Републике Србије Ивицом Дачићем, првим потпредседником Владе задуженим за одбрану, безбедност и борбу против корупције и криминала Александром Вучићем, шефом Преговарачког тима за вођење преговора о приступању Србије Европској унији Тањом Мишчевић и директором Агенције за реституцију Страхинјом Секулићем. У Народној скупштини Ј. Кацин је разговарао с потпредседницом Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање Александром Томић и чланицом Одбора за европске интеграције Дијаном Вукомановић.

У Предлогу резолуције о Србији, који је Ј. Кацин припремио у име Одбора за спољне послове Европског парламента, Влада Србије похваљена је због посвећености процесу европских интеграција и охрабрена да настави спровођење реформи, првенствено у

области правосуђа, борбе против корупције, јавне управе, заштите права мањина и осетљивих група и слободе медија. Резолуцијом је изражено задовољство услед потписивања Бриселског споразума и упућен је позив властима у Београду и Приштини да задрже конструктиван приступ и наставе са спровођењем свих постигнутих договора. Указано је и на значај „конструктивног социјалног дијалога за економски развој Србије и истакнута подршка ЕП визној либерализацији за земље Западног Балкана“. Истовремено су позване државе чланице ЕУ да не злоупотребљавају механизам за суспензију безвизног режима.

Наставак реализације Твининг пројекта

И током децембра 2013. године настављено је с реализацијом бројних активности у оквиру Твининг пројекта. У оквиру Компоненте 1. грчки експерти разговарали су са запосленима у Сектору за законодавство о процедурама сарадње Народне скупштине и Владе у законодавном процесу.

Одржан је велики број састанака с грчким експертима у оквиру

Компоненте 4, на којима се разговарало о Нацрту препорука о процедурама и најбољим праксама сарадње Народне скупштине и независних државних органа, с посебним нагласком на разматрању извештаја Агенције за борбу против корупције и праћењу спровођења препорука. С грчким експертима разговарали су народни посланици, чланови релевантних одбора у Народној скупштини, представници Службе, као и представници независних државних органа, посебно Агенције за борбу против корупције.

У оквиру Компоненте 5. Пројекта, 19. децембра одржана је радионица „Комуникација преко интернета и друштвених медија“ на којој су учествовали запослени у Народној скупштини ангажовани на пословима комуникације с грађанима. У оквиру Компоненте 2. Пројекта, од 2. до 6. децембра реализована је студијска посета Парламенту Грчке у којој су учествовали народни посланици и запослени у Народној скупштини, а у наставку је у оквиру Компоненте 3, од 11. до 13. децембра одржана радионица о главним налазима студијске посете Парламенту Грчке с презентацијама.

Делегација Народне скупштине на COSAC-у у Атини

Делегација Одбора за европске интеграције учествовала је на састанку председавајућих одбора за европске послове парламената држава чланица ЕУ – COSAC, у оквиру грчког председавања Европском унијом, у Атини, 26. и 27. јануара 2014. године. На састанку је истакнуто да су светска економска криза и незапосленост, пре свега младих људи, као и неповерење грађана према одлукама које се доносе у Бриселу, проблеми с којима се суочавају све државе чланице ЕУ. Економска криза представља изазов за решавање проблема и пропуста у управљању, те је потребна јача сарадња националних парламената држава чланица с институцијама Европске уније, односно контрола над питањима која се тичу европских политика.

Учесницима се обратио и заменик председника Владе и министар спољних послова Евангелос Венизелос, који је представио приоритете грчког председавања Саветом ЕУ. У Делегацији НСРС били су потпредседница Народне скупштине и чланица Одбора за европске интеграције Гордана Чомић и члан Одбора за ев-

ропске интеграције Драган Шормаз, који су имали више билатералних сусрета на маргинама састанка.

Група социјал-демократа Европског парламента посетила Србију

Чланови делегације Прогресивне алијансе социјалиста и демократа из Европског парламента изразили су током разговора с члановима Одбора за европске интеграције 10. фебруара пуну подршку приступним преговорима Србије с Европском унијом, уз очекивање да након Хрватске Србија буде следећа држава Западног Балкана која ће постати чланица ЕУ.

Председник Групе социјалиста и демократа у Европском парламенту Ханес Свобода изразио је уверење да наша земља има храбрости и снаге да успешно превазиђе све изазове које процес придруживања носи, али и да буде лидер у региону. Чланови Делегације Европског парламента нагласили су важност постојања не само политичког већ и друштвеног консензуса о процесу придруживања и приступања Србије ЕУ, као и наставак реформи приватног и јавног сектора и нормализације односа Београда

и Приштине. Чланови Одбора истакли су да је у новембру формиран Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање с посланицима Европског парламента и да је усвојена Резолуција о улози Парламента и начелима у преговорима с ЕУ, којом је јасно дефинисан однос Народне скупштине и Владе. О томе да ће Србија обавити све задатке који су постављени пред њу сагласили су се сви чланови Одбора, уз констатацију да је важно помоћи стварање стабилности и наставак процеса европских интеграција у региону.

Састанку су присуствовали председница Одбора Наташа Вучковић, заменик председника Одбора Ласло Варга и чланови: Јадранка Јоксимовић, Гордана Чомић, Вера Пауновић, Иван Бауер и Драгомир Карић. Делегација Прогресивне алијансе социјалиста и демократа у Европском парламенту била је у саставу: председник Групе социјалиста и демократа у ЕП Ханес Свобода, потпредседник Одбора за спољну политику у ЕП Либор Роучек, чланица Одбора за спољну политику у ЕП Марија Елени Копа и генерални секретар Глобалног прогресивног форума Хавијер Морено Санчез.

Парламентарни семинар о здрављу и заштити потрошача у Бриселу

У организацији Генералног директората за сарадњу с националним парламентарима и Генералног директората за спољну политику Европског парламента, у Бриселу је 19. и 20. фебруара 2014. године одржан парламентарни семинар на тему „Здравље и заштита потрошача“.

У раду семинара учествовали су посланици и службеници парламента земаља Западног Балкана и Турске, а делегација НСРС била је у саставу: чланови Одбора за здравље и породицу др Жарко Кораћ и др Санда Рашковић Ивић, председник Одбора за пољопривреду, шумарство и водoprивреду Александар Сенић и члан Одбора за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику Радојко Обрадовић. Учесници семинара сагласили су се да је размена искустава и мишљења о питањима заштите здравља и права потрошача веома важна, како за саме земље Западног Балкана и Турске, тако и за ЕУ. Ово је област која је веома регулисана, постоји велики број закона, стандарда и регулатива на европском нивоу, које треба пренети у национална законодавства у процесу приступања ЕУ.

Ситуација у Украјини у фокусу међународних парламентарних организација

Парламентарна скупштина Савета Европе и ОЕБС расправљали су на редовним заседањима и састанцима у јануару и фебруару о ситуацији у Украјини. ПС Савета Европе је у Првом делу годишњег заседања у Стразбуру усвојио резолуцију и препоруке о функционисању политичких инсти-

туција у Украјини. Органи Савета Европе позивају се на даље праћење ситуације и испитивање узрока политичке кризе како би се они отклонили. У неколико наврата током фебруара и марта чланови разних комитета разматрали су ситуацију у Украјини и у изјавама позивали на очување територијалног интегритета и суверенитета Украјине и упућивање мисије за утврђивање чињеничног стања на Крим. Осуђени су и поступци руских власти, али одбачени су предлози да се руској делегацији суспендује чланство. О овој теми расправљаће се и на предстојећем, априлском заседању ПС Савета Европе у Стразбуру.

Специјалну дебату на тему „Тренутна ситуација у Украјини“ организовао је и ПС ОЕБС на Зимском заседању у Бечу. Током дебате разматрана је улога међународних организација и ОЕБС-а у решавању кризе у Украјини, предлози за отклањање узрока кризе и конотација коју ова криза има на укупне односе у Европи. Посебан састанак с посланицима власти и опозиције из Украјине одржао је председник ПС ОЕБС Ранко Кривокапић, где се инсистирало на очувању дијалога међу политичким странама у Кијеву.

Стална делегација на јануарском заседању у Стразбуру

Александра Ђуровић предводила је Сталну делегацију у ПС Савета Европе у првом делу годишњег заседања у Стразбуру од 27. до 31. јануара. Први пут је Политички комитет за известиоца за Косово изабрао посланика из земље која није признала независност Косова и Метохије – Аугустина Конда из Шпаније. „Ако узмемо у обзир да су од 47 земаља чланица Савета Европе 34 земље признале Косово а 13 није, као и чињеницу

да су косовски лобисти били изузетно активни у подршци противкандидату Жозет Дурије из Француске, ово је изузетан успех српске делегације“, истакла је Александра Ђуровић, шеф Сталне делегације. За нову председницу ПС Савета Европе изабрана је Ан Брасур из Луксембурга, а посланицима се обратио, између осталих, и Мартин Шулиц, председник Европског парламента.

Током расправе у пленуму Милош Алигрудич је у слободној дебати говорио о неповољном положају српске мањине у Хрватској, Наташа Вучковић и Светислава Булајић о утицају нових информационих и комуникационих технологија на демократију, а Владимир Илић о енергетској диверзификацији и њеном утицају на економију. Између осталог, Александра Ђуровић и Наташа Вучковић учествовале су у раду Заједничког комитета чија је тема била избор генералног секретара Савета Европе, а усвојен је и амандман Милоша Алигрудича и Стефане Миладиновић на Нацрт резолуције о избеглицама из Сирије.

Чланови наше делегације изабрани су на важне функционерске положаје у ПС Савета Европе. Наташа Вучковић реизабрана је за председника Комитета за пословник, имунитете и институционална питања и првог потпредседника Социјалистичке групе, Милош Алигрудич на место потпредседника Комитета за политичка питања и демократију, Светислава Булајић за члана Поткомитета за избор судија Европског суда за људска права, а Весна Марјановић за потпредседника Поткомитета за културу, различитост и наслеђе и известиоца на тему „Културна демократија“.

Годину дана пре проглашења Краљевине Србије формирале су се и прве модерне политичке партије у Кнежевини Србији: Народна радикална странка, Либерална странка и Српска напредна странка. На изборима 1880. године конзервативци (годину дана касније постају Српска напредна странка) и радикали освајају 127 мандата у Скупштини, док либерали добијају свега седам. Најзначајнији закони из тог периода су Закон о штампи и Закон о зборовима.

Значајно је поменути једног од првака Српске напредне странке, Чедомилја Мијатовића. Завршио је Лицеј, настадио школовање у иностранству, залагао се за модернизацију друштва. Био је министар финансија и иностраних дела. Борио се за опште право гласа и оснивање Народне банке и био је председник Српске академије наука и уметности. Нарочито је важно поменути да је Чедомилј Мијатовић био дубокорелигиозни православни хришћанин. Сматрао је да свештеници нису довољно образовани и да не могу давати одговоре чак ни на основна катихетска питања, те је стога из иностранства доносио теолошку литературу, преводио је и надао се да ће послужити људима у стицању основног верског образовања. У више наврата био је виђен на местима високо у црквеној хијерархији. Никола Пашић и престолонаследник Александар понудили су му 1914. године место архиепископа у Скопљу, с тим да када Српска црква добије ранг патријаршије, постоји могућност да постане и патријарх. У почетку му је то деловало као добра идеја, али је на крају одустао сматрајући да то место ипак припада неком из црквене јерархије.

На основу споразума између Народне скупштине, кнеза и Владе изгласан је у Скупштини законски предлог о проглашењу Србије за краљевину. Тај предлог Скупштина је једногласно усвојила 22. фебруара 1882. године и за краља је проглашен кнез Милан Обреновић. Тог дана круне на главе краља Милана и краљице Наталије ставио је митрополит Михаило, убеђени обреновићевац, али и велики русофил. Вера у панславизам донела му је пуно неприлика од стране владајуће династије.

Недуго по добијању краљевске круне краљ Милан сусрео се с великим неза-

довољством народа, које је кулминирало у октобру 1883. године, када је избила Тимочка буна. Непосредни повод за буну је одузимање оружја од народа и жигосање стоке, али свакако су и чланови Радикалне странке допринели ширењем незадовољства међу људима. Никола Пашић се склонио из земље. Један од вођа Тимочке буне био је Маринко Ивковић (1848–1883), свештеник из Бољевца и народни посланик Радикалне странке. Противио се политици краља Милана Обреновића и због својих активности за време Тимочке буне стрељан је крајем 1883. године.

Због свог политичког деловања, и митрополит Михаило нашао се на удару краља Милана. Повод је био Закон о таксама из 1881. године, који је предвиђао да се за свако примање свештено-монашког чина држави уплати одређена надокнада. Митрополит је изразио неслагање, сматрајући да такав закон директно урушава аутономију Цркве. Преписка између митрополита Михаила и Владе није уродила плодом, а Свети архијерејски сабор заузео је став да је погрешно што се приступило мешању у црквене послове без консултације с највишим црквеним телима. Желећи да изазове раскол у Сабору, Влада је саслушала све архијереје посебно, као обичне чиновнике, намеравајући да докаже митрополитову кривицу, тј. самостално деловање без консултације с државом. И тадашњи министар просвете и верских дела Стојан Новаковић обавестио је кнеза о бунтовничком понашању митрополита и одбијању сарадње с Владом. Предлог за смену митрополита одмах је усвојен. За вршиоца дужности постављен је неготински епископ Мојсије. Митрополит Михаило био је принуђен да напусти земљу, те тако одлази у Кијев. Против смене митрополита Михаила побунио се и епископ шабачки Јероним Јовановић (1825–1894), који је такође кажњен и смењен. Он је отишао у Швајцарску. И један и други враћају се у земљу по абдикацији краља Милана.

Тешку ситуацију у Цркви тадашња власт желела је да искористи да је коначно потчини световној власти. Предложили су законодавне промене под формом усклађивања с фактичким стањем. Епископи су одбили тај захтев, с разлогом да Сабор не може да

приступи таквом послу без канонски изабраног митрополита. Одсуство сарадње Сабора није спречило Владу да 31. децембра 1882. године донесе Закон о изменама и допунама Закона о црквеним властима источноправославне вере од 30. септембра 1862. године, а затим Закон о уређењу свештеничког стања и Закон о успостављању црквеног фонда. Усвајање ових закона довело је до потпуног прекида сарадње Цркве и државе. Одбијање сарадње није спречило Владу да у марту 1883. године формира тело (које су углавном чинили лаици) и за новог митрополита постави архимандрита Теодосија Мраовића. Црквена јерархија није желела да хиротонише новог митрополита, позивајући се на верност канонски изабраном митрополиту Михаилу. Стојан Новаковић, као искусни политичар и познавалац канона, контактира карловачког митрополита Германа Анђелића и крајем марта 1883. године архимандрит Теодосије Мраовић бива хиротонисан у Сремским Карловцима. Током априла исте године разрешена је скоро комплетна јерархија верна митрополиту Михаилу. Цариградска патријаршија признала је промене извршене на челу Цркве у Србији новембра 1884. године, али већина црквених историчара сматра да тај чин није обезбедио пуни легитимитет новој црквеној управи.

Прилике у земљи су се компликовале а томе је у великој мери допринела недовољно утемељена и у појединим моментима лакомислена политика краља Милана. Политички живот Србије значајно је измењен појавом Радикалне странке, која се, према програмским документима, залагала за уставну и парламентарну државу, што је у пракси значило ограничење власти суверена. Народ Србије прихватио је идеје радикала, тако да су они на изборима одржаним 1883. године добили значајну већину у Скупштини.

Наставиће се...

Тања Мишчевић

Нова ера међународних организација: одлуке савремених међународних организација и њихов утицај на међународне односе и међународно право

(Београд; Службени гласник, 2012)

Приступ ауторке теми истраживања одређен је полазним становиштем да су одлуке међународних организација једностранни правни акти које, на основу општег права уређивања сопствене области деловања, усвајају надлежни органи међународних организација. Такве самосталне одлуке последица су актуелног контекста међународних односа и оне, разумљиво, врше утицај на сам процес развоја међународног права. Утицај одлука међународних организација на развој савременог међународног права ауторка разматра кроз три модела. Први модел односи се на стварање нових правила међународног права која настају на основу дефинисаних извора међународног права. Други модел утицаја одлука међународних организација на међународно право тиче се испитивања њихове улоге у процесу контроле спровођења правила међународног права. Трећи модел утицаја утврђује самосталну, директну улогу одлука међународних организација на процес настанка правила међународног права. Овај начелни приступ уређује и организацију излагања у књизи Нова ера међународних организација: одлуке савремених међународних организација и њихов утицај на међународне односе и међународно право.

Представљајући кратак историјат развоја интернационалних организација од седмог века пре нове ере до данас, ауторка започиње истраживање које треба да укаже на битна обележја савремене институционализације међународних односа. Почетак индустријске епохе и формирање националних држава крајем

XVII века створиће потребу за међународном сарадњом, али ипак знатно касније, односно тек почетком XIX века започиње оснивање првих међународних организација. Оне почињу да утичу на хоризонтално и вертикално ширење међународног права. Стога су правнике и теоретичаре међународних односа релативно брзо почели да заокупљају проблеми дефинисања места оваквих организација у међународном праву, као и њихов утицај на само међународно право. У оквиру одговора на ова питања, ауторка истиче значај одлука међународних организација као кључни проблем њиховог функционисања и излаже процес доношења и класификацију одлука савремених међународних организација.

Посебно је занимљив четврти део књиге које носи наслов „Утицај одлука међународних организација с обележјем наднационалности на развој и остваривање међународног права“, у којем се ауторка бави дефинисањем концепта наднационалности и Европском унијом као међународном организацијом. У овим разматрањима отвара се перспектива почетка нове ере међународних организација коју карактерише нов начин устројства и функционисања ових организација, као и продубљено поимање регионализма који се одликује ширином, институционализацијом и израженим нормативним захтевима. И управо процес европских интеграција, у који је укључен географски и геополитички значај блока држава а који обухвата економске и регионалне интеграције, показује значајно увећан ниво хомогености у

економским, политичким и културним питањима успевајући да установи заједничко тржиште и наднационалне институционалне структуре. Захваљујући чињеници да Европска унија није формирана као хијерархијски устројена организација, она настоји да оствари уравнотежен однос између малих и великих држава, као и између великих држава међусобно. На овом путу постоји низ чинилаца који ће допринети остваривању ове намере, као и потешкоћа које ће наметати нове проблеме за које ће међународно право морати да потражи одговоре.

Подлистак „Наша скупштина“ у Вечерњим новостима

Почетком јануара 2014. године изашао је пилот-подлистак „Наша скупштина“ као специјални додатак „Вечерњих новости“.

На овај начин грађанима је приближен рад Народне скупштине, институт јавних слушања, рад радних тела и начин одржавања седница одбора ван седишта. Такође, у подлиску су наведене друге корисне информације и контакти.

Поред интервјуа с председником и генералним секретаром Народне скупштине, подлистак упознаје грађане с неким од механизма помоћу којих Народна скупштина врши контролну функцију, могућностима грађана да прате и укључе се у рад Народне скупштине, као и занимљивостима из историјата Дома Народне скупштине.

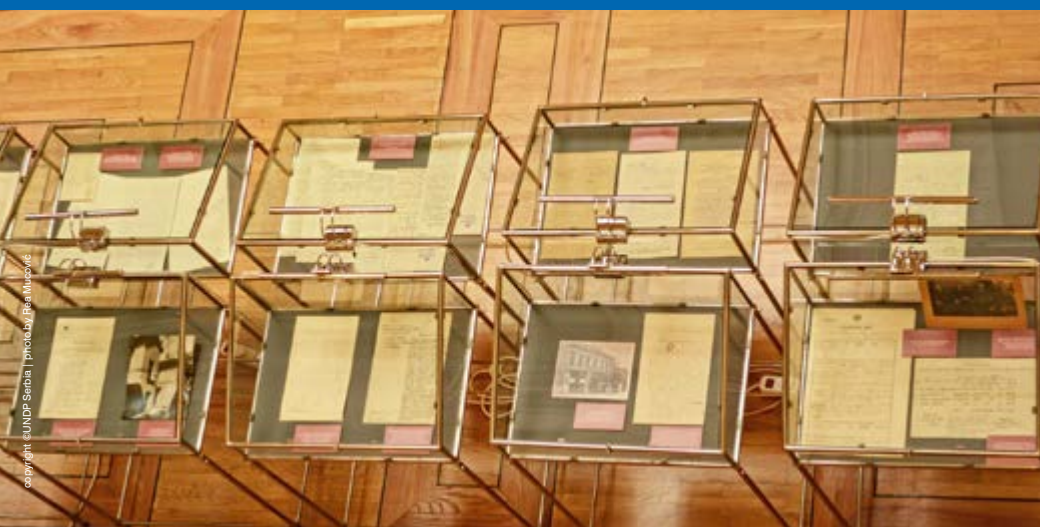
У подлиску су представљени резултати истраживања јавног мњења, који су утврдили пораст поверења грађана у Народну скупштину. Истраживање које је спровео УНДП показало је да се, у односу на поверење грађана, Народна скупштина налази на трећем месту, са 34%, након председника Републике с 52% и Владе с 34%. Ипак,

42% испитаника и даље не познаје довољно рад и улогу Парламента. Интересантно је да више од 40% сматра да би јавност требало информисати о раду Парламента између осталог и кроз стални додатак у високотиражној дневној штампи.

Садржај подлиског резултат је сарадње стручне службе Народне скупштине Републике Србије, Уређивачког одбора „Кворума“, Пројекта УНДП и „Вечерњих новости“.

УНДП ће у наредном периоду урадити истраживање међу фокус групама, које би требало да да податке о читаности садржаја подлиског „Наша скупштина“. Резултати овог истраживања ће одредити динамику излажења подлиског. Оваквим приступом се унапређује комуникација Народне скупштине са најширом популацијом и подиже свест о раду парламента, као и њен углед у јавности.

Пилот-број подлиског „Наша скупштина“ издат је захваљујући Програму Уједињених нација за развој (УНДП), уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), у оквиру пројекта „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“.

Поводом 115 година од доношења Закона о Државној архиви у Дому Народне скупштине Републике Србије 12. децембра постављена је изложба под називом „Србија – трајање и памћење. Документа из историје Архива Србије“. То је друга у низу изложба коју је Народна скупштина приредила у сарадњи са Архивом Србије, а била је отворена до 12. фебруара 2014. године.

представљамо

Јана Љубичић

Српска напредна странка

Датум рођења:
9. август 1978.

Занимање:
дипломирани правник

Функција:
генерални секретар Народне
скупштине

Место пребивалишта:
Земун

Ќ: Шта Вам је функција генералног секретара донела, а шта одузела?

ЈЉ: Функција генералног секретара пружила ми је прилику, али и изазов. Прилику да докажем себи и онима који су ме предложили да умем и могу, а изазов да станем на чело великог и сложеног колектива у тренуцима од историјског значаја за земљу и њене институције.

Не могу да кажем да ми је било шта одузето, јер ово је потпуно другачији начин рада у односу на посао који сам претходно обављала. Док сам као грађанин гледала седнице Скупштине, нисам знала колико је рада и труда уложено да би се једна седница сазвала и одржала. Све те припремне активности, и уопште живот Скупштине и када нема седница, моје су поље деловања.

Ќ: Шта је био Ваш највећи изазов на челу Службе Народне скупштине?

ЈЉ: Највећи изазов је за мене била лоша општа слика о Скупштини у јавности. Сматрала сам да највише представничко тело заслужује више поверења и бољу позицију код грађана. Желели смо да уведемо новине у функционисање Парламента, да га учинимо ефикаснијим и његов рад отворенијим. Мислим да смо у томе успели, у мери у којој смо за то имали времена.

Ќ: У чему се разликује посао у Народној скупштини од посла у неком другом државном органу?

ЈЉ: Скупштина је јединствен орган с јединственим уставним поло-

жајем и надлежностима. Одатле проистичу специфичности у свакодневном раду због којих није могуће повлачити паралеле с било којим другим државним органом. Уједно, рад у Скупштини част је за сваког државног службеника.

Ќ: Који су Вам омиљени писци, да ли их имате? Налазите ли времена да читате?

ЈЉ: Мој радни дан траје више од десет сати. Није реткост да и када дођем кући читам све оно што је хитно а нисам постигла у току дана, тако да у последње време моју обавезну литературу чини оно што се односи на посао у Скупштини – закони, уредбе, правилници...

Такође, спремам одбрану мастер рада, па се бавим и темама које се тичу социјалног дијалога, колективног преговарања, радног законодавства. У последња два месеца углавном читам литературу с овом тематиком.

Иначе, највише волим књиге које обрађују историјске теме и често се враћам књигама које говоре о животу италијанске ренесансне породице Борџија.

Ќ: Шта некога чини херојем?

ЈЉ: Сматрам да је херој свако ко је спреман да помогне другима. Хероји су лекари који спасавају животе, хероји су грађани који успевају да сачу-

вају осмех у овим тешким временима... То су хероји данашњице, обични људи који учине добро дело за неког другог.

Ќ: Да ли сте имали хероје/узоре у детињству, имате ли их сада и које?

ЈЉ: Од детињства, кроз одрастање, моји узори су се мењали. Не могу да кажем да сам имала пред очима само један лик на који сам покушавала да се угледам. Политика ме је увек интересовала. Одмалена сам пратила рад Скупштине, и узори су ми се мењали у зависности од тога чији ми се говор највише допао.

Ќ: Како изгледа један Ваш дан ван Скупштине?

ЈЉ: За годину и по, колико обављам функцију генералног секретара, много тога променило се у мом животу, а највећа промена је то што немам слободног времена. Мало је дана када нисам на сталној вези са својим сарадницима. Волим да путујем, и слободно време, које имам углавном у периоду новогодишњих празника, проводим негде ван земље, далеко од Скупштине и свакодневних обавеза.

Ќ: Имате ли неки мото/девизу које се држите?

ЈЉ: Све у животу дешава се с разлогом и никад се не зна због чега је нешто добро. Сваки дан је нова шанса, а ми смо овде да ту шансу зграбимо обема рукама.